

QORTI TAL-APPELL KRIMINALI

IMĦALLEF

S.T.O. PRIM IMĦALLEF SILVIO CAMILLERI LL.D.

Seduta tal-Erbgħa 25 ta' Jannar 2017

Appell Nru: 535/2015

Il-Pulizja

(Spettur Josric Mifsud)

(Spettur Frank Anthony Tabone)

vs

Karen Mercieca

Il-Qorti:

1. Rat l-akkuzi dedotti kontra Karen Mercieca, detentriċi tal-karta tal-Identita Maltija bin-nurmu 21778(G), imputata quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex) bħala Qorti Istruttoria talli:

F'Novembru, 2011, u fix-xahar ta' qabel, ġewwa l-Iskola Primarja ta' Għajnsielem, Għawdex u/jew f'lokalitajiet oħra f'dawn il-Gżejjer, b'diversi atti magħmulin minnha, ukoll jekk fi żminijiet differenti, u li jiksru l-istess dispożizzjoni tal-liġi u li ġew magħmulin b'riżoluzzjoni waħda:

a) B'egħmil żieni kkorrompiet persuna ta' taħt l-eta' u ċioe' lil ~ omisis ~ minuri ta' 11-il sena liema minuri ġiet fdata lilha, imqarr għal xi żmien, sabiex tiegħu ħsiebha, tedukaha, tgħallimha, tindukraha jew iżommha;

b) Ikkommettiet attentat vjolenti għall-pudur fuq l-imsemmija minuri ~ omisis ~, liema minuri ma setgħetx tirreżisti minħabba marda tal-ġisem jew tal-moħħ u liema delitt sar minn tutur;

c) Offendiet il-pudur jew il-morali b'egħmil li sar f'lok pubbliku u/jew f'lok espost għall-pubbliku;

Il-Qorti ġiet mitluba sabiex jekk jidhrilha xieraq, tipprovdi għas-sigurta' tal-imsemmija ~ omisis ~ u l-familja tagħha, u biex tapplika l-provvedimenti tal-Artikoli 412C tal-Kodiċi Kriminali u tagħmel Ordni ta' Protezzjoni taħt dawk il-kawteli li l-Qorti jidhrilha xierqa;

Il-Qorti ġiet ukoll mitluba li f'każ ta' htija minbarra li tinfliggi l-pieni stabbiliti mil-Liġi, tordna lill-imsemmija persuna sabiex tħallas l-ispejjeż li għandhom x'jaqsmu mal-ħatra tal-esperti, jekk ikun il-każ, kif provdut fl-Artikolu 533 tal-Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta;

2. Rat is-sentenza tal-Qorti tal-Maġistrati (Għawdex) Bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali ta' nhar id-19 ta' Novembru, 2015, fejn il-Qorti, sabet lill-imputata mhux ħatja tal-imputazzjonijiet miġjuba fil-konfront tagħha u konsegwentement illiberatha minnhom u ordnat id-divjet ta' pubblikazzjoni ta' isem il-minuri konċernata u tal-familja tagħha fi kwalunkwe mezz ta' komunikazzjoni.

3. Rat ir-rikors tal-appell tal-Avukat Ġenerali, preżentat fir-reġistru ta' din il-Qorti nhar l-10 ta' Diċembru, 2015, li bih talab lil din il-Qorti tirrevoka u tħassar is-sentenza appellata u minflok issibha ħatja skont l-akkuża u tinfliggi piena skond il-ligi.

4. Rat ir-risposta tal-appellata Karen Mercieca.

5. Rat l-atti u d-dokumenti kollha u semgħet lill-partijiet jittrattaw l-appell.

6. Il-fatti tal-każ jistgħu jiġu riassunti kif ġej:

Lejn il-bidu tax-xahar ta' Novembru 2011 ~ omissis ~ semgħet lil bintha minuri ta' ħdax-il sena tgħid lill-oġġha ~ omissis ~ li ma rieditx tmur skola għax il-learning support assistant tagħha, u ċioe' l-imputata appellata, kienet neżżagħtilha l-panty. ~ omissis ~ rrapurtat dak li semgħet lil social workers u lill-Kap tal-Iskola fejn kienet tattendi bintha. Eventwalment il-każ ngħieb għall-attenzjoni tal-pulizija li wara l-investigazzjonijiet tagħhom ressqu lill-Karen Mercieca imputata kif ingħad.

7. L-aggravju ewlieni tal-Avukat Ġenerali jikkonsisti filli jilmenta mill-mod kif sar l-apprezzament tal-provi mill-ewwel Qorti għaliex fil-fehma tiegħu l-apprezzament li sar kien wieħed żbaljat.

8. Dwar din ix-xorta ta' aggravju il-ġurisprudenza ta' din il-Qorti hi ċara u kostanti fis-sens li din il-Qorti ma tiddesturbax l-apprezzament tal-provi li tkun għamlet l-ewwel Qorti jekk mhux għal raġunijiet serji b'mod li din il-Qorti tirrevedi l-apprezzament ta' dik il-Qorti fl-eventwalita' biss li l-ewwel Qorti ma setgħetx raġionevolment tasal għall-konkluzjonijiet li waslet għalihom fuq l-iskorta tal-provi prodotti quddiemha.

9. Fil-każ odjern l-ewwel Qorti meta tat is-sentenza appellata ma kienetx f'pożizzjoni aħjar minn din il-Qorti għaliex il-ġudikant fl-ewwel istanza li ta s-sentenza appellata ma kienx hu li sema' x-xhieda iżda l-prinċipju fuq enunċjat japplika wkoll f'dawn iċ-ċirkostanzi in kwantu din il-Qorti tagħxi bħala qorti ta' reviżjoni.

10. Id-difiża ewlenija tal-imputata appellata tikkonsisti filli ssostni li hija ma għamlitx l-għemil li ~ omissis ~ tallega li hija (l-imputata) għamlet fuq il-persuna tagħha meta messitha fuq il-partijiet privati tagħha kemm

fuq quddiem kif ukoll fuq wara. Id-difiża ssostni li l- provi prodotti mill-prosekuzzjoni ma jwasslux għall-prova mingħajr dubbju dettat mir-raġuni tar-reati addebitati mill-prosekuzzjoni lill-imputata. Din hi wkoll il-konklużjoni li waslet għaliha l-ewwel Qorti.

11. L-Avukat Ġenerali, minn naħa tiegħu, isostni l-kuntrarju u jistieden lil din il-Qorti tagħmel l-apprezzament tagħha tal-provi prodotti sabiex tistabilixxi jekk l-ewwel Qorti kintx raġonevoli fil-konklużjoni tagħha u dan fuq l-iskorta tal-ġurisprudenza ta' din il-Qorti speċjalment fid-dawl tal-fatt li l-minuri dejjem kienet konsistenti. Isostni li dan hu li għandu jirriżulta lil din il-Qorti wara analiżi approfondit tal-provi kollha mressqa mill-partijiet u mhux jinħoloq dubbju fuq fatturi li huma estraneji għall-każ kif jallega li ġara fil-każ odjern. Di fatti l-appellant jilmenta mill-kwalita' tal-apprezzament tal-provi li għamlet l-ewwel qorti fis-sentenza tagħha u jiddeskriviha bħala “nieqsa minn kunsiderazzjonijiet dwar provi, speċifikament dawk imressqa mill-prosekuzzjoni fejn għajr għall-paragrafu żgħir li ttiehed verbatim mit-trattazzjoni tad-difiża fir-rigward biss ta' dak li xehet il-minuri.” (sic)

12. Gew prodotti diversi xhieda. Il-kunsiderazzjoni ewlenija, iżda, tibqa' jekk il-prosekuzzjoni rnexxiliex tipprova mingħajr dubbju dettat mir-raġuni li dak allegat mill-minuri ~ omisis ~ effettivamente seħħ għaliex fin-nuqqas il-baži kollha tal-imputazzjonijiet kontra l-imputata appellata tiġi nieqsa.

13. Kif solitament jiġri f'każijiet bħal dawn l-uniċi provi diretti ta' dak li seħħ jew ma seħħx bejn l-imputata u l-minuri ~ omisis ~ huma proprju l-istess imputata u ~ omisis ~ u kif ukoll solitament jiġri f'dawn il-każijiet waħda tikkontradiċi lill-oħra. F'sitwazzjonijiet bħal dawn l-apprezzament tax-xiehda jsir wieħed ferm diffiċli u l-proċess ma jiġix faċilitat meta l-minuri tkun milquta minn kundizzjoni li tinċidi, jew tista' tinċidi, fuq il-komportament tagħha u allura fuq l-apprezzament tax-xiehda tagħha.

14. Minkejja dawn id-diffikultajiet il-kriterju legali dwar il-piż tal-prova u l-grad tal-prova fl-apprezzament tal-provi fi proċeduri bħal dawn jibqgħu invarjati: u ċioe' l-piż tal-prova tal-ħtija tal-persuna imputata jaqa' fuq il-prosekuzzjoni u l-grad tal-prova li jrid jintlaħaq huwa dak tal-mingħajr dubbju dettat mir-raġuni.

15. Tenut kont tal-fatt, kif ingħad, li l-uniċi provi diretti ta' dak li ġara jew ma ġarax -- b'distinzzjoni minn provi diretti ta' dak li ngħad minn ħaddiehor li ġara jew ma ġarax -- huma l-minuri ~ omisis ~ u l-imputata appellata, l-affidabilità tax-xiehda tagħhom, u b'mod partikolari tax-xhud ~ omisis ~, in kwantu l-oriġini tal-allegazzjonijiet fil-konfront tal-imputata appellata, huwa kriterju kruċjali sabiex il-Qort tasal għall-konvinċiment tagħha dwar il-ħtija tal-imputata appellata skont il-liġi.

16. In kwantu għall-imputata appellata din qatt ma kkonċediet li l-għemil attribwit lilha mill-minuri ~ omisis ~ avvera ruħu u anzi jirriżulta li din dejjem ċaħdet li dan ġara. Fis-sottomissjonijiet tagħha quddiem l-ewwel Qorti¹ l-abbli avukat tal-parti ċivili tinsisti ħafna fuq il-fatt li meta l-imputata waqt l-istqarrija tagħha lill-pulizija ġiet mistoqsija mill-Ispettur investigatur:

“**M.** Ara llum ġew jagħmlu rapport lil pulizija l-genituri ta din ~ omisis ~, fejn ir-rapport hu dwar xi abbużzi sesswali. Int x'għandek xi tghid għal dan?

R. Xejn”

17. L-abbli avukat tal-parti ċivili tissenjala din ir-risposta ta' “Xejn” bħala ferm sinjifikattiva u ndikattiva tal-ħtija tal-imputata appellata meta jittieħed qis li t-twegiba ingħatat minn persuna rinfaċċjata b'akkuża u addirittura minn persuna li qabel twieġeb ingħatat l-opportunita' li tkellem avukat. Dak li ssottomettiet id-difiża kien ċertament iħasseb mhux f'tit lil din il-Qorti kieku dan kien l-uniku diskors li qalet l-imputata fir-rigward.

¹ It-trattazzjoni tagħha tinsab traskritta a fol 374-386

18. Fl-ewwel lok, iżda, minn qari akkurat tad-domanda kif saret lill-appellata jirriżulta li effettivament l-imputata ma giet rinfaċċjata b'ebda akkuża iżda biss li kien sar rapport "dwar xi abbuzzi sesswali" b'mod ġeneriku u addirittura anqas jiġi allegat li l-istess abbuzi sesswali allegatament saru minnha fuq ~ omissis ~.

19. Iżda apparti l-premess, minnufih wara li saritilha d-domanda msemmija sar ukoll l-iskambju li ġej bejn l-uffiċjal investigatur u l-imputata appellata:

M. Ara ukoll l-Agenzija Appogg illum ghamlu rapport mal-Pulizija, li f'dan l-ahhar zmien, int kont qedha, taghti fastidju, jew saħansitra tabbuza b'mod sesswali minn ~ omissis ~. X'għandek xi tgħid għal dan?

R. Ninegga kollox.

20. Għalhekk, meta l-imputata ġiet verament speċifikatament konfrontata b'akkuża li hija kienet tat fastidju jew saħansitra abbużat b'mod sesswali minn ~ omissis ~ l-imputata kategorikament u skjettament ċaħdet l-akkuża. Dan il-fatt kjarament jindebolixxi konsiderevolment u anzi addirittura jannulla, l-inferenza ta' htija li l-avukat tal-parte civile stiednet lil din il-Qorti tislet mill-ewwel twegiba ta' "Xejn" tal-imputata. Dan apparti li l-kumplament ta' dak kollu li qalet l-imputata fl-istqarrija kif ukoll fil-kors tal-investigazzjoni u ta' dawn il-proċeduri kjarament huma konsistenti ma' ċaħda da parti tal-imputata tal-allegazzjonijiet li kienu qed isiru fil-konfront tagħha minn ~ omissis ~.

21. L-Avukat Ġenerali, minn naħa l-oħra, jinsisti fuq il-konsistenza tal-minuri f'dak kollu li qalet u dwar il-konsistenza tagħha quddiem Dottor Michael Galea dwar l-allegat abbuż fuqha "fejn toħroġ ċara l-konsistenza tal-minuri kemm mal-imsemmi xhud kif ukoll ma max-xhieda l-oħra li tkellmet magħhom fejn kollha qalu l-istess ħaġa"². L-

² Appell Avukat Ġenerali pagna 7, fol. 476

Avukat Ġenerali jidher li jaċċetta li fejn si tratta ta' dik il-parti tax-xiehda tal-istess Dottor Galea li tikkonsisti f'opinjoni teknika din għandha tiġi skartata in kwantu opinjoni ta' xhud iżda jilmenta mill-fatt li l-ewwel Qorti skartat għal kollox ix-xiehda tiegħu dwar x'sema' lill-minuri tgħid dwar dak li ġara.

22. Ma hemmx dubbju li l-konsistenza o meno tal-minuri ~ omisis ~ huwa kriterju importanti sabiex il-Qorti tagħmel l-apprezzament tagħha tal-affidabilita' ta' dak li tixhed ix-xhud. Huwa minnu, kif jirrileva l-Avukat Ġenerali, li jrid jittiehed qis ukoll tal-fatt li mill-provi jirriżulta li x-xhud kellha problema ta' komunikazzjoni. B` danakollu jekk, meta meħud kollox in kunsiderazzoni, l-Qorti ma tkunx persważa li, fil-kuntest tal-provi kollha prodotti, tista' serenament tistrieħ fuq dak li jiġi deposed mix-xhud allura dan, fil-kuntest tal-provi kollha jista' jkun suffiċjenti sabiex jiġġenera fil-Qorti dak id-dubbju dettat mir-raġuni dwar il-ħtija tal-appellata.

23. Mill-provi jirriżulta li l-Ġimgħa fix-xahar ta' Novembru 2011, wara li spiċċaw il-vakanzi ta' wara l-jum tal-mejtn, jidher li d-data kienet l-4 ta' Novembru, ~ omisis ~ marret sabiex tqajjem lil bintha ~ omisis ~ ħalli tibgħatha l-iskola iżda din ma rieditx tmur skola. Dakinhar ~ omisis ~ ma nsistietx ma' bintha biex tibagħtha l-iskola u ħallietha għaliex kienet għadha kemm tatha tilqima u għalhekk ~ omisis ~ setgħet kienet xi ftit ma tiflaħx. L-imputata marret id-dar ta' ~ omisis ~ u ħaditilha l-homework iżda ~ omisis ~ għamlet xenata u telqet tiġri 'l fuq. L-imputata kellha tmur is-Sibt biex tgħin lil ~ omisis ~ fil-homework iżda s-Sibt ma marritx. It-Tnejn ta' wara, u ċioe' fis-7 ta' Novembru ~ omisis ~ marret biex tibgħat lil bintha ~ omisis ~ l-iskola iżda għal darb' oħra bintha ma rieditx tmur l-iskola u meta staqsietha għaliex bintha wegħbitha li għaliex l-imputata kienet qed iżżommha break-in, u ċioe' ma tħallihiex toħroġ tilgħab fil-break. Ommha jidher li nsistiet li tibgħatha l-iskola tant li ħarġet mill-kamra u marret iġġibilha l-ħwejjeg u hawn ~ omisis ~

semgħet lil bintha tgħid lill-oġtha ~ omisis ~ li kienet fil-kamra magħha li ma rieditx tmur skola għax l-imputata kienet neżzagħtilha l-panty. Hawn ~ omisis ~ daħlet lura fil-kamra fejn kien hemm bintha u bdiet tgħajjat u tgħidilha “X’inhū? X’għamlitlek?”³ u t-tifla bdiet tibki u tgħajjat li ma rieditx tmur skola. Di fatti dakinhar, minħabba dak li ġara ~ omisis ~ reġgħet ma bagħtitx lil bintha l-iskola. Dak iż-żmien ~ omisis ~ kellha ħdax-il sena.

24. Minn dan jirriżulta, għalhekk, li l-ewwel raġuni li ~ omisis ~ tat għaliex ma riditx tmur l-iskola kienet għaliex l-imputata kienet qiegħdha żżommha break-in. Kien meta ommha nsistiet li tibgħatha l-iskola li ~ omisis ~ bdiet tallega li l-ma rieditx tmur l-iskola għaliex l-imputata kienet neżzegħtilha l-panty.

25. L-għada⁴, u allura t-Tlieta 8 ta’ Novembru ~ omisis ~ ċemplet lis-social worker, ċerta Amy, li kellha ċċemplilha lura iżda ma ċemplitx u allura marret id-Dipartiment tal-Edukazzjoni biex tkellimha iżda billi Amy ma kienetx xogħol dakinhar kellmet lil ċerta Rosalie u din qaltilha biex tmur l-iskola u tgħid lill-Madam x’ġara u ma ġarax.

26. ~ omisis ~ marret l-iskola u kellmet lill-Madam Mary Ann Zammit. Skont l-istess Mary Ann Zammit dan kien l-Erbgħa, 9 ta’ Novembru 2011⁵ u ~ omisis ~ kienet akkompanjatha minn oġtha ~ omisis ~. ~ omisis ~ u oġtha rrapportaw ma’ Mary Ann Zammit li l-imputata kienet messet fuq il-parti tagħha lil ~ omisis ~⁶. ~ omisis ~ informat lil Zammit li huma kienu ġia informaw lil 179 *helpline* u lis-social workers Rosalie Scicluna u Amie Zammit.

³ Fol 195-196

⁴ Fol 196

⁵ Fol 207-209

⁶ Fol 209

27. ~ omisis ~ nee' ~ omisis ~, oħt ~ omisis ~ u z-zija ta' ~ omisis ~, xehdet li f'jum minnhom filgħaxija fix-xahar ta' Novembru 2011 ~ omisis ~ kienet għandha d-dar u hija saqsietha jekk kellhiex homework u weġbitha li le. ~ omisis ~ kienet ġia qaltilha li bintha ~ omisis ~ kienet qed tħabbatha biex tmur l-iskola għax ma riditx tmur l-iskola "għaliex Ms Karen qiegħda żżommha break ins ġewwa"⁷.
28. Fuq mistoqsijiet ta' ~ omisis ~ qaltilha li ma kienetx marret skola għax ma rieditx tmur u meta ~ omisis ~ għarrfet lil ~ omisis ~ li ommha ~ omisis ~ kienet qaltilha li hija, ~ omisis ~ kienet qed toqgħod break-in u saqsietha kienx għalhekk li ma kienetx qed tmur skola ~ omisis ~ weġbitha li mhux għalhekk biss iżda wkoll "għax Ms Karen fil-break toqgħod tniżżili l-panty u tmissni". ~ omisis ~ tgħid li kompliet issaqsi lil ~ omisis ~ sakemm din qaltilha li l-imputata kienet messitha fuq in-naħa ta' wara⁸.
29. Dakinhar stess filgħaxija ~ omisis ~ informat lil oħtha ~ omisis ~ b'dak li kienet qaltilha ~ omisis ~ u ~ omisis ~ kienet ġia taf bl-inċident u kienet ġia informat lis-social workers tal-iskola.
30. Fid-9 ta' Novembru 2011 ~ omisis ~ irraportat lill-agenzia Appoġġ li l-imputata kienet messet il-partijiet intimi tal-minuri ~ omisis ~⁹ u in segwitu fl-14 ta' Novembru 2011 Romina Vella u Daniela Galea, social workers mal-Appoġġ, marru jkellmu lill-minuri.
31. L-istess Romina Vella u Daniela Galea xehedu dwar dak li qaltilhom il-minuri ~ omisis ~ anki bl-għajnuna ta' tpingijiet ta' tifla għarwiena minn wara u minn quddiem. Dak li jirrakkontaw li qaltilhom il-minuri, għalkemm ma hux prova tal-verita' ta' dak li qaltilhom, jista' jservi ta' prova ta' dak li kienet qed tallega l-minuri fiż-żmien rilevanti. Iżda, f'materja bħal din, u fiċ-ċirkostanzi partikolari ta' dan il-każ, il-valur

⁷ Fol 245

⁸ ibid

⁹ Fol 21, Fol 158

li jista' jingħata lil dak li s-social workers imsemmija jirrakkontaw li semgħu minn għand il-minuri ~ omisis ~ huwa wieħed relattiv ferm jekk il-Qorti ma jkollhiex quddiemha id-domandi li saru lill-minuri u kif saru l-istess domandi, kienux domandi diretti, ripetuti, tendenzjużi, u xort'oħra peress li l-mod kif tiġi formulata domanda tista' faċilment, anki inkonxjament jew involontarjament, tistieden risposta partikolari jew tikkondizzjona konsiderevolment ir-risposta li tingħata. Mingħajr *audio recording* tal-intervisti li saru lill-minuri u lil persuni l-oħra intervistati jew tal-anqas traskrizzjoni fidila tad-domandi u risposti din il-Qorti qajla tista' tiġbed konkluzjonijiet definitivi dwar il-konsistenza o meno tal-minuri ~ omisis ~ minn dak rapportat mix-xhieda msemmija. *Audio recordings* jirriżulta li saru¹⁰ iżda la ġie esibit dan ir-recording u anqas xi traskrizzjoni tiegħu. Dan japplika wkoll għal dak li Dr. Michael Galea rrakkonta dwar x'qaltlu l-minuri fiż-żewġ okkażżjonijiet imbgħeda minn xulxin li kellimha.

32. Dan qiegħed jingħad b'mod partikolari għaliex minn eżami akkurat tax-xiehda tal-minuri jirriżulta li l-minuri faċilment tiġi indotta tvarja r-risposta tagħha skont min jagħmlilha d-domanda u skont kif issirilha d-domanda jew kemm ikun persistenti min jagħmlilha d-domanda.

33. Għalhekk l-aktar indikazzjoni affidabbli tal-konsistenza o meno tal-minuri ~ omisis ~ hija l-*video conference* li saret meta nstemgħet *viva voce* f'dawn il-proċeduri, u li t-tape tiegħu jinsab esibit fil-proċess, u t-traskrizzjoni fil-proċess tax-xiehda tagħha waqt l-istess *video conference*. U diversi inkonsistenzi jirriżultaw, anki f'qasir żmien jekk addirittura mhux anki kontemporanjament.

¹⁰ Ara depożizzjoni ta' Romina Vella, fol 167

34. Forsi l-aktar inkonsistenza lampanti li anki ġiet irrilevata mid-difiża hija dwar x'kienet liebsa l-minuri waqt l-inċident tal-allegat abbuż sesswali. Fl-eżami, mistoqsija x'kienet liebsa, wiegħbet li kienet liebsa libsa. U mistoqsija speċifikatament mill-Qorti "Jiġifieri dak iż-żmien kont għadek tilbes il-libsa, mhux il-qalziet, hux hekk?" reggħet wiegħbet li iva. Iżda meta minnufih wara l-Qorti qaltilha "Għax bħalissa bil-qalziet. Jiġifieri f'dawn id-darbtejn illi ġraw dawn l-affarijiet x'kont liebsa?" din id-darba, wara li l-Maġistrat aċċenna għall-fatt li dak il-ħin kienet bil-qalziet, l-minuri wiegħbet li kienet liebsa il-qalziet u mistoqsija għal darb'oħra mill-Qorti "Qalziet kont liebsa?" wiegħbet "Ehe". Meta imbgħad il-Qorti saqsietha "Id-darbtejn li huma? Ċerta jew le?" issa wiegħbet "Le"¹¹. Terġa, aktar tard¹² reggħet ġiet mistoqsija kienetx bil-libsa jew bid-dublett u din id-darba mingħajr ma uriet ebda inċertezza wiegħbet li kienet liebsa libsa. Dan ma kienx xi dettal insinjifikanti meta jittiehed qis tal-fatt li x-xhud xehdet ukoll li l-imputata kienet neżżagħtilha l-panty u għalhekk wiehed jistenna li kellha tiftakar kienetx liebsa libsa jew qalziet jew dublett.

35. Dan juri dak li din il-Qorti rrilevat aktar kmieni f'din is-sentenza li l-minuri faċilment tiġi indotta tvarja r-risposta tagħha skont min jagħmlilha d-domanda u skont kif issirilha d-domanda jew kemm ikun persistenti min jagħmlilha d-domanda.

36. Barra minn hekk, wara sensiela ta' domandi li bihom il-Qorti saqsiet lil ~ omissis ~ jekk idejn l-imputata kienux fuq il-patata tagħha (u ċioe' ta' ~ omissis ~) ix-xhud wiegħbet li "Iva". Mistoqsija mill-Qorti minnufih wara "Jiġifieri għidtilna li jdejn Ms Karen kienu fuq il-patata tiegħek. U appartu fuq il-patata tiegħek, kienu fuq x'imkien ieħor" ix-xhud wiegħbet "Le"¹³. Aktar tard il-Qorti reggħet saqsietha "Issa, mela

¹¹ Fol 70-71

¹² Fol 81, 83

¹³ Fol 81

għidtilna illi messitlek il-patata. Kien hemm, messitlek x'imkien ieħor?" u x-xhud wieġbet "Le"¹⁴.

37. Terġa aktar tard, mistoqsija għaliha l-patata liema hi x-xhud ~ omisis ~ wieġbet li "Wara" u b'hekk uriet li kienet tifhem sew meta rriferiet għall-patata għall-liema parti tal-ġisem kienet qiegħda tirreferi. Ftit wara x-xhud ġiet mistoqsija mill-Qorti "Issa fuq quddiem, taf li meta tmur it-toilet tpoġġi bilqiegħda u tagħmel pipi. Issa, meta għidtilna li messitlek il-patata Ms Karen, il-patata biss misset?" Għal din id-domanda kjament tendenzjuża ix-xhud issa wieġbet "Le" u mistoqsija "X'misset iktar mela? X'misset iktar?", "Misset quddiem ukoll?" ix-xhud issa wieġbet "Iva, iva" u mistoqsija "Meta tmur tagħmel pipi? Hemmhekk missitlek? Eh?" wieġbet "Iva"¹⁵.

38. F'hin minnhom ix-xhud mistoqsija "Messet idejha mal-papata (recte: patata) tiegħek, fuq il-panty jew taħtu?" Wieġbet "Taħtu". Meta minnufih wara l-Qorti kompliet issaqsiha "Bejn il-panty u l-patata? Jew barra l-panty?" issa x-xhud wieġbet "Barra"¹⁶ u aktar tard mistoqsija "Meta messitek jiġifieri, messitek fuq il-panty jew taħt il-panty" it-tweġibha tagħha kienet "Taħt".

39. Bħal dawn l-eżempji hemm diversi oħra fil-kors tad-depożizzjoni tal-minuri ~ omisis ~ iżda ma hux il-każ li l-Qorti telabora aktar dwarhom.

40. Jista' jagħti l-każ li l-inkonsistenzi rilevati hawn fuq u t-tendenza tax-xhud ~ omisis ~ li faċilment tiġi ndotta tbiddel dak li tkun għadha kemm qalet skont min jagħmlilha u kif isiru d-domandi huma konsegwenza tal-kondizzjoni deskritta minn Dr. Michael Galea u minn xhieda oħra bħala "global developmental delay" iżda l-fatt jibqa' li jekk l-effetti ta' tali kundizzjoni jirrendu x-xiehda li tingħata inkonsistenti u

¹⁴ Fol 83

¹⁵ Fol 92

¹⁶ Fol 87

allura inaffidabbli b'mod tali li l-ġudikant ma jkunx jista' serenament jistrih fuq dik ix-xiehda allura l-ġudikant ma jkunx jista' jiffirma l-konvinċiment tiegħu mingħajr dubbju dettat mir-raġuni kif trid il-liġi.

- 41.** Tenu kont li l-premess huwa l-istat tal-provi f'din il-kawża din il-Qorti ma ssibx raġunijiet validi sabiex tiddipartixxi mill-apprezzament tal-provi li għamlet l-ewwel qorti u mill-konkluzjoni minnha raġġunta li "meħud kollox flimkien, il-prosekuzzjoni ma rnexxilhiex tilhaq il-grad tal-prova rikjesta fil-kamp penali sabiex tiġi dikjarata l-ħtija skond il-liġi".

Għall-motivi premezzi din il-Qorti tiċċad l-appell ta' l-Avukat Ġenerali u tikkonferma s-sentenza appellata.

(ft) Silvio Camilleri
Prim Imhallef

(ft) Silvana Grech
D/Registratur

Vera kopja

Għar-Registratur